

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд на тема „Ръководителят лидер – ключов фактор в мотивирането на човешките ресурси в сферата на туризма“

Автор на труда: докторант Фахри Идриз

Изготвил становището: проф. д.ик.н. Йосиф Илиев,

член на научно жури съгласно заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец

Храбър“ № 827 от 23.06.2015 г.

Дисертационният труд е разработен в обем от 183 стр., а неговата структура включва увод, три глави, заключение и използвана литература. Между отделните части на труда е налице много добър баланс, а съдържанието е обогатено с таблици, фигури и графики.

Уводът на дисертационния труд дава много добра основа на цялостното изследване и оценката ми за него е висока. Успешно е аргументирана актуалността и значимостта на темата на труда, а именно – ключовото място и роля на ръководителите на туристически организации в мотивирането на човешките ресурси. Правилно и в единство са формулирани обектът и предметът на изследването, неговата основна цел с нейните задачи, важната, особено в практическо отношение главна изследователска теза и подтези.

Структурата на труда се отличава с добра логическа последователност: теоретично проучване по темата (първа глава); методологически и методически въпроси на изследването (втора глава); практическо изследване в съответствие с поставената цел и задачи (трета глава).

Първата глава съдържа теоретичното проучване от докт. Идриз основано на актуални литературни източници в областта на мотивационните теории и концепции и лидерските теории и концепции. То разкрива от научна гледна точка мястото и ролята на ръководителите на организации от позиции

на ключов фактор в мотивирането на служителите. Демонстрирани са възможности и умения на докторанта в „извличане“ на важни научни постановки от теоретичното богатство, които са директно свързани с темата на дисертационния му труд. Постигнат е много добър баланс между основаването на авторитетни чуждестранни и български автори, извеждането на собствени позиции и обобщаването на основни резултати от проучването. Потвърдени са от научна гледна точка ключовото място и роля на ръководителите на организациите в мотивиране на техните служители чрез политики, механизми и управленски въздействия, които изразяват т.нар. „външна мотивация“.

Втората глава на дисертационния труд включва методологията и методическите въпроси на изследването, а нейното съдържание заслужава твърда положителна оценка. В нея са аргументирани изследователските въпроси, произтичащи от целта и задачите на дисертационното изследване; постигнат е много добър преход от изследователските въпроси към подходящо избрани и съдържателно разработени методи на изследване. По този начин втора глава осигурява предпоставки за успешно провеждане на практическото изследване в дисертационния труд. Обхватът от методи на изследване е ориентиран към две групи респонденти – служителите в организациите като обект на мотивиране; ръководителите на организациите като субект на мотивиране. Съдържанието на методите е насочено към разкриване и прилагане на лидерски стил на взаимодействие и въздействие от страна на ръководителите към служителите в процеса на тяхното мотивиране. Положително може да се оцени, че докт. Идриз съдържателно разработва методите на изследване по начин, който осигурява яснота за „респондентите“ при практическото им прилагане.

Трета глава на труда представлява практическо изследване на влиянието на ръководителите върху мотивиране на служителите, което е проведено в пет туристически организации от регион Кърджали.

Практическото изследване оценявам високо. В него се съдържат доказателства за способности и аналитични умения, както в анализа и оценяването на резултатите от проведените методи на изследване, така и в сравнителните анализи и оценки на тези резултати. Това позволява на докторанта да достигне до доказателствени факти за наличие в изследваните туристически организации на добри лидерски практики в контекста на мотивиране на служителите, а така също на подценени лидерски практики с разкрити от докторанта фактори и причини, довели до неизползван мотивационен потенциал в организациите.

Главата съдържа широк кръг от препоръки с убедителна аргументация и насоченост към развитие на лидерски потенциал на туристическите организации. Препоръките са адресирани към ръководителите на изследваните туристически организации, но определено са полезни за останалите организации в сферата на туризма.

Заключението на труда обобщава резултатите от цялостното изследване. Обосновано е изпълнението на основната цел и нейните съставни задачи, а така също доказването на главната изследователска теза на труда. Положителна е оценката ми за насоките за бъдещи изследвания в тази актуална за бизнес практиката област.

Приносните моменти в дисертационния труд на докт. Фахри Идриз са следните:

1. Чрез теоретично проучване е аргументирана връзката и зависимостта между механизмите, използвани от ръководителите на организации за въздействие върху служителите, от една страна, и мотивирането на служителите, от друга.

2. Достигнато е до научни доказателства за правата връзка между лидерския стил на взаимодействие и въздействие на ръководителите на организации и успешно (резултатно) мотивиране на служителите в организациите.

3. Разработените методически въпроси на изследване, не само са в хармония с целта и задачите, но и могат успешно да бъдат използвани от организациите в сферата на туризма.

4. Установени са доказателствени факти за прилагане на лидерски практики, които осигуряват резултатно мотивиране на служителите в изследваните туристически организации, а така също на подценени практики, ограничаващи мотивиращите ефекти върху служителите.

5. Предложени са аргументирани препоръки към ръководителите на изследваните туристически организации, които взети предвид ще утвърждават лидерските практики и повишават трудовата мотивация на служителите. Препоръките имат полезност и за ръководителите на други туристически организации.

Заключение

Дисертационният труд на докт. Фахри Идриз изследва важна проблематика в научен и особено в практически план. Цялостната ми оценка за неговото качество е положителна. Резултатите от изследването и откритите приноси в него са лично дело на докторанта. Препоръчвам на членовете на уважаемото научно жури да подкрепят представения дисертационния труд. С убеденост изразявам своето положително становище за дисертационния труд като постиженията в него ми дават основание да предложа на членовете на научното жури да присъдят на инж. Фахри Идриз образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“.

29 юли 2015г.

проф. д.ик.н. Йосиф Илиев

Варна